

# Priprema za nastavu

19. svibnja 2005.

**Davor Menon<sup>1</sup>**

Tehnološka škola Ruđer Bošković  
(Vukovarska 209)

Mentor: **Mirjana Marjanović-Matić**, prof.

**Nastavna cjelina:** Poliedri i rotacijska tijela

**Nastavna jedinica:** Piramide (kvadratna piramida)

**Tip sata:** Obrada

**Oblici rada:** Frontalni

**Ciljevi**

**obrazovni:**

- \* usvajanje pojma četverostrana piramida (kvadratna piramida), znati što je njena osnovica, njen pobočje i ostala specifična svojstva.
- \* znati izračunati volumen i oplošje kvadratne piramide

**funkcionalni:**

- \* razvijanje koordinacije oko – ruka pri crtanjima i ubrzavanju skiciranja
- \* vizualiziranje geometrijskih problema
- \* razvijanje logičkog razmišljanja

**odgojni:**

- \* rješenje problema je moguće na više načina; na nama je da donesemo odluku kada i na koji način ćemo riješiti postavljeni problem.

**Nastavna sredstva i pomagala:** Ploča, kreda, računalo s programskim paketom “Mathematica” i programom “Sketchpad”, projektor, grafoskop i prozirnice.

---

<sup>1</sup>Odjel za matematiku, matematika-informatika; *dmenon@mathos.hr*

# 1 Uvod

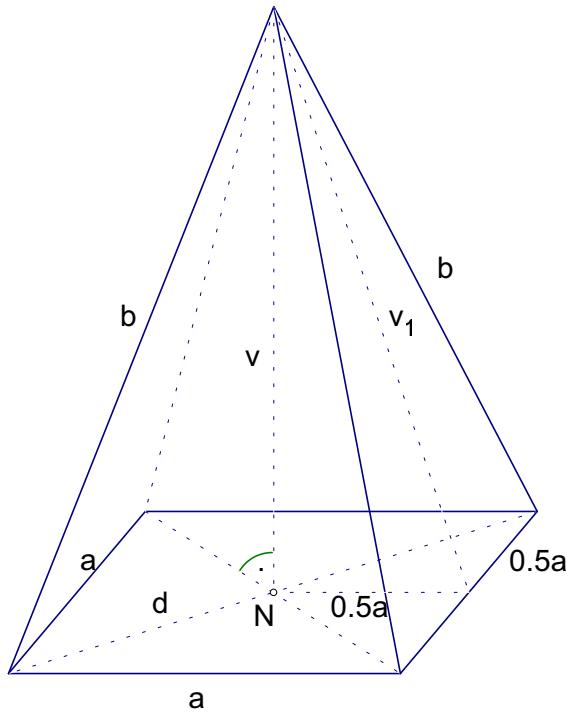
Analiza domaće zadaće. Zadatke koji su bili problem većini razreda treba riješiti na ploči kako bi svi imali priliku u bilježnice zapisati ispravno rješenje zadatka.

Ponoviti činjenice koje već znamo da općenito vrijede za piramidu. Svakako treba ponoviti što je to pobočje, osnovica, nožište, volumen i oplošje. Zapitati se kakav bi utjecaj na ta svojstva piramide imala činjenica da je osnovica piramide kvadrat (slika 1).

# 2 Obrada

Osnovica pravilne četverostrane piramide je kvadrat, a plašt se sastoji od četiri jednakokračna trokuta. Nožiste visine piramide je u sjecištu dijagonala osnovice.

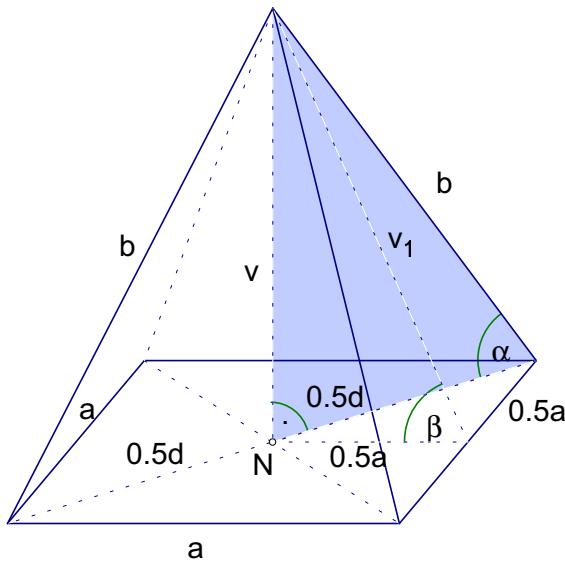
Oplošje  $O = a^2 + 2a \cdot v_1$ . Volumen  $1/3a^2 \cdot v$ .



Slika 1: Kvadratna piramida

**Zadatak 1** Izračunaj oplošje i volumen pravilne četverostrane piramide osnovnog brida  $a = 10\text{cm}$  i visine  $v = 12\text{cm}$ !

**Zadatak 2** Izračunaj oplošje i volumen pravilne četverostrane piramide osnovnog brida  $a = 24\text{cm}$  kojoj je kut bočnog brida prema osnovici  $\alpha = 45^\circ$  (slika 2).



Slika 2: Zadatak 2

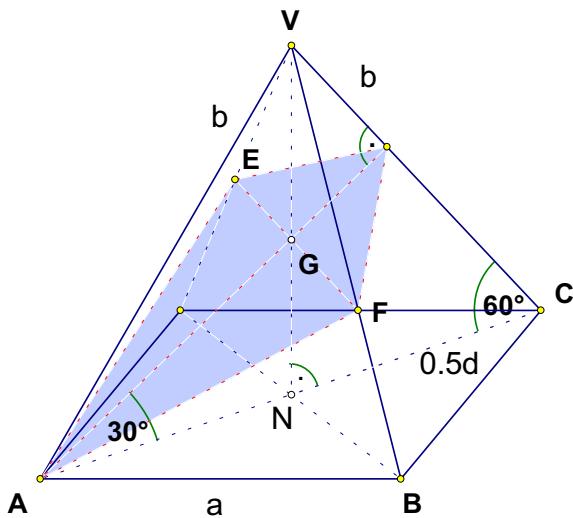
**Zadatak 3** Koliki je volumen velike piramide u Egiptu čiji osnovni brid ima duljinu  $a = 230\text{m}$ , a pobočke su joj jednakostanični trokuti?

**Zadatak 4** Osnovni brid pravilne četverostrane piramide je  $a = 12\text{cm}$ , a pobočni brid s ravnninom osnovice zatvara kut  $\alpha = 60^\circ$ . Vrhom na osnovici piramide položena je ravnina okomita na suprotni pobočni brid. Kolika je površina presjeka piramide i ravnine (slika 3).

### 3 Završni dio

Još jedanput na ploču napisati osonovne pojmove i karakteristike vezane uz kvadratnu piramidu. Naglasiti što se **mora** znati.

Zadavanje zadataka za domaću zadaću...



Slika 3: Zadatak 4

### Zadatak 5

- a) Izračunaj oplošje i volumen pravilne četverostruane piramide osnovnog brida  $a = 10\text{cm}$  i pobočnog brida  $b = 13\text{cm}$ .
- b) Izračunaj oplošje i volumen pravilne četverostruane piramide osnovnog brida  $a = 8\text{cm}$  i kuta pobočnog brida prema osnovici  $\alpha = 56^\circ 25'$ .
- c) Izračunaj oplošje i volumen pravilne četverostruane piramide osnovnog brida  $a = 10\text{cm}$  i površine dijagonalnog presjeka  $P_1 = 80\sqrt{2}\text{cm}^2$ .